

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35

Obor: 41-51-H/01 Zemědělec-farmář
41-52-H/01 Zahradník

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět:

Ročník: třetí

Téma: Vybrané zahradnické plodiny
mrkev

Vypracoval: Ing.Lenka Prokúpková

Materiál: VY_32_INOVACE_232

Datum: 18.1.2013

Anotace: kořenová zelenina, mrkev –
význam, vlastnosti, charakteristika,
odrůdy, nutriční hodnota, prostředí,
hnojení, ošetřování, sklizeň

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kořenová zelenina

Nejdůležitější zástupci:

Mrkev obecná

Petržel zahradní

Pastinák setý

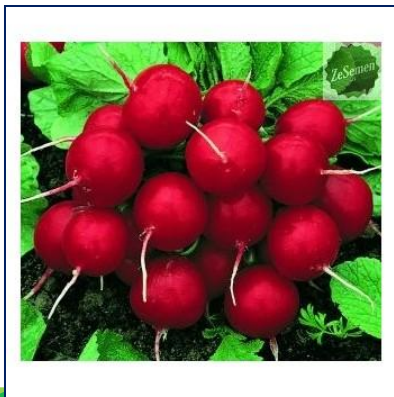
Černý kořen

Celer

Ředkvička

Ředkev setá černá

Řepa salátová

Mrkev obecná (Daucus carota)

Čeled': Miříkovité - Apiaceae

Původ: Středomoří, Irán, Balkán, Španělsko - Evropa

Význam pěstování:

1. Přímý konzum , 2. Konzervárenství (sterilování, mražení), sušení , 3. zimní skladování 4. lékařství – dietetická rostlina (onemocnění jater, žlučníku, průjemová onemocnění)

Vlastnosti rostliny: dvouletá, cizosprašná

Biologická charakteristika:

Kořen: konzumní část – v 1 veg.roce zdužnatělý kořen, různého tvaru, barva – červeno-oranžová

List : dvakrát zpeřeně řapíkatý, chloupkatý

Lodyha : v druhém veg.roce vyrůstá ze středu přízemní růžice 1,5 m vysoká lodyha

Květ : složený okolík, bělavé kvítky, **plod** : nepukavá dvounažka

Odrůdy

▪ z konzumního a pěstitelského hlediska:

a) mrkve větší, výnosnější, kořen vřetenovitý, zašpičatělý, delší vegetační doba (180 dní), menší obsah karotenu

b) karotka: kratší, tupě zakončený kořen, jemnější chuť, kratší vegetační doba (120) dní), vyšší obsah karotenu

Nutriční hodnota: nejvyšší obsah beta karotenu, vitamíny PP, B12, C, E, min.látky – Ca, Fe, Na, Mg, P, Cl, K, stopové prvky - Zn, J, Mn, Se, Cu

Odrůdy mrkve:

Chambenay

Chamare

Maxima

Koloseum

Odrůdy karotky:

Nantes

Mignon

Barevné odrůdy:

žlutá..bílá, červená,
fialová...

Požadavky na prostředí:

- nemá zvláštní nároky na polohu, požadavky:

a) teplota - nenáročnost, optim.t.pěstování 18 st.C

b) vláha - nadbytek vody - zhoršení vybarvenosti kořene, časté vybíhání do květu, napadení houbovými chorobami
nedostatek vody – praskání kořenů

c) na půdu: lehčí, propustné, hluboké, písčito-hlinité, hlinito-písčité humózní, pH 5,8 až neutrální

Požadavky na hnojení: 2.trat'

- nehnojí se hnojem (podporuje praskání kořenů)

- dávky N závisí na zařazení v OP

- vysoké nároky na K

Technologie pěstování:

- přímý výsev - doba výsevu - a) jaro, jakmile stav půdy dovolí, š.řádků – 25 – 30 cm, - přesné secí stroje (ruční výsev), výsevek - 4 – 6 kg.ha⁻¹, klíčivost 3 – 4 týdny

b) podle účelu pěstování i pozdější termíny

Ošetřování :

- ošetření proti škraloupu
- plečkování po zasetí (podpora rovnoměrné vzcházivosti)
- jednocení na 3 – 5 cm, proředování
- ošetření herbicidy, insekticidy, fungicidy

- ## Sklizení -
- a) rané karotky - ruční, probírkou, svazky (10 ks)
 - výnos – 30 – 40 svazků .ha-1 (20 t.ha-1)
 - b) pro přímý konzum – červenec – srpen,
bez natě – 25 t.ha-1
 - c) pozdní mrkev – říjen - 30 – 35 t.ha-1

porost y mrkve v prvním vegetačním roce

Kontrolní otázky:

- 1. Jaké je využití pěstování mrkve obecné?**
- 2. Jak dělíme mrkev z hlediska konzumního a pěstitelského?**
- 3. Který druh obsahuje více beta karotenů, cukrů, má jemnější dužninu?**
- 4. Charakterizujte konzumní část mrkve a porovnejte s karotkou.**
- 5. Vysvětlete nároky mrkve na hnojení organickými hnojivy, a vhodnost hnojení hnojem.**
- 6. Popište technologii zakládání porostu mrkve.**
- 7. Setkáváme se s nějakým zvláštním problémem při vzcházení rostlin?**
- 8. Jakým způsobem ošetřujeme porosty?**
- 9. Kdy budeme provádět sklizeň probírkou a kdy jednorázově?**
- 10. V jakých hodnotách pohybují výnosy karotky a výnosy mrkve?**

Zdroj:

http://www.rostliny-semena.cz/galerie/novinky/max_1352357927.jpg

<http://www.prirodnivyviva.cz/jednol33.jpg>

<http://osiva-semena.cz/172-245-thickbox/patinak-sety-pastinaca-sativa-semena-patinaku-300-ks.jpg>

<http://osiva-semena.cz/169-242-large/cerny-koren-scorzonera-hispanica-semena-korene-2-g.jpg>

http://www.kvetenacr.cz/obrazky/katalog/_4/149.jpg

http://dobrasemena.cz/images/clanky/nahled/49_0.jpg

<http://www.zahradaapriroda.cz/wp-content/uploads/2012/01/hlavn%C3%AD-celer-150x150.jpg>

<http://www.zesemen.cz/897-551-large/redkvicka-cervena-kulata-carnita-semena-redkvicky-50ks.jpg>

http://img.blesk.cz/img/1/gallery/182749_zelenina-repa.jpg

http://files.ozahrade.webnode.cz/system_preview_detail_200000149-5a6685bab7/%C5%99edkev.gif

http://img.blesk.cz/img/1/gallery/182749_zelenina-repa.jpg

http://img.blesk.cz/img/1/gallery/182748_zelenina-karotka-mrkev.jpg

<http://im9.cz/iR/importprodukt-orig/f42/f42c9513635b16c34bb64c9e44770a47--mmf250x250.jpg>

http://www.pssp.cz/multi_dvd/img/atlas/24.jpg

Literatura:

Melichar Miroslav a kolektiv. Zelinářství. Praha: Květ , 1980,.
ISBN 80-85362-29-5

Malý Ivan a kolektiv, Polní zelinářství, Praha, 1997.
ISBN 80-85362-29-5

